

Teoloogia koroonatest

Einike Pilli 2021

Aasta 2020 on selja taha jäänud. Kui palju reaktsioone sellesse on jäänud! Kerget üleolekut ja hoolimatust, et mind ja mu armsaid see kriis ju ei puuduta. Sellele kiiresti järgnenud tõsist muret, mida toob kaasa vastutus teiste pärast, kes meie hoolde on antud. Kergendust, kui uudised muutusid paremaks ja raskust, kui need jälle halvenesid. Selles aastas on olnud usujulgust ja innovaativsus läbisegi teadmatuse ja uduhalli vaimse rõskusega. Siin on olnud kaasaelamist sõprade ja pereliikmete haigusele ning ärevat testitulemuste ootust. On olnud tõsist toetumist Jumalale koos küsimusega, kuidas ta selles olukorras ikkagi tegutseb ja mida ta meilt ootab.

Ja ometi on meil läinud hästi. Sain sellest aru mõne nädala eest, kui skaipisime suure sõpruskoguduse pastori ja misjonivaldkonna juhiga. Nende koroonakogemusele oli lisandunud ka tõsine arvamuste lahknemine koguduses, mida veelgi võimendasid usu ja poliitika tugev lõimitus. Ega me ka siin Eestis kõik ühtemoodi pole mõelnud, aga Jumal on (meie liidu) vaimulikele juhtidele palju arukust ja alandlikku üksmeelt kinkinud. Kui torni otsast tuleb selget sõnumit, siis ei tekita selle jalamil olevad eriarvamused nii palju segadust.

Tänaseks on meie arusaamad Jumalast ja kogudusest „koroonatesti“ läbimas. Pinnapealsed ja läbimõtlemata seisukohad ei ole reaalsustesti ära teinud. Loosungeid on jäänud vähemaks ja hoolimist on tulnud juurde. Palved, millele kohe vastust ei saabunud, on saanud suurema väärtuse. See test on teinud meid puhtamaks, selgemaks ja üksmeelsemaks. Kaaslase, isegi kauge kaaslase kannatus on kuidagi rohkem korda hakanud minema. Ja kõige selle juures on usk Jumala suurusesse kasvanud.

Samas on kristlastel, nagu inimestel üldiselt, kiusatus keerukaid olukordi eitada või võimalikult lihtsalt ära seletada. Piiblit hoolega lugedes ilmneb, et kaugeltki kõigil, mis Jumala rahvaga või üksikisikutega juhtus, polnud põhjuslikku seost selgitusena kaasas. Kuigi mõnikord oli – näiteks Paabeli vangipõlve puhul. Aga samas - Egiptuse orjapõlve ei satunud kellegi patu tõttu. Vahel asjad lihtsalt juhtuvad, ka Jumala lastele. Seepärast on oluline, et me ei lisaks valu ja kannatust oma lihtsustatud selgitustega. Pandeemia võib olla otsekui saun, mille „leilikuumus“ meie teoloogilised arusaamu puhastab.

Jumal saatis oma Poja inimesena pärisolukordade keskele. Seal oli poliitiliste motiivide segadust, usulist upsakust, haigust ja vaesust ning patu poolt rikutud maailma pimedust. Ja ometi tuli Jeesus, elas, kannatas ja kõndis sellesama maailma teedel. Just selle pärast sai ta ülestõusnuna tuua pimedusse valgust ja elu. Ühel päeval, kui Jumal loob uue taeva ja maa, on kannatus ja surm võidetud.

Senini väljendavad aga igasugused püüded kannatust ja valu eitada suutmatust Jeesuse eeskju järgi elada. Kiirete lahenduste ahvatlus võib kõlada ülivaimulikult, aga tähendab paljudes olukordades leinajate ja haigete üksi- ja kõrvalejätmist. Usun, et oleme sellel koroonajaastul õppinud koos inimkonnaga kannatama ja uuel viisil palvetama.

Kesk kannatust ja teadmatust ongi kristlastel kaks suurt ülesannet – palvetada ja aidata kus võimalik. Neid ülesandeid saab täita vaid alandliku meelega. Kui oleme õppinud rohkem Jumalat usaldama ja rohkem inimesi armastama, oleme koroonatesti positiivselt läbinud. Selle kõige paremas mõttes.